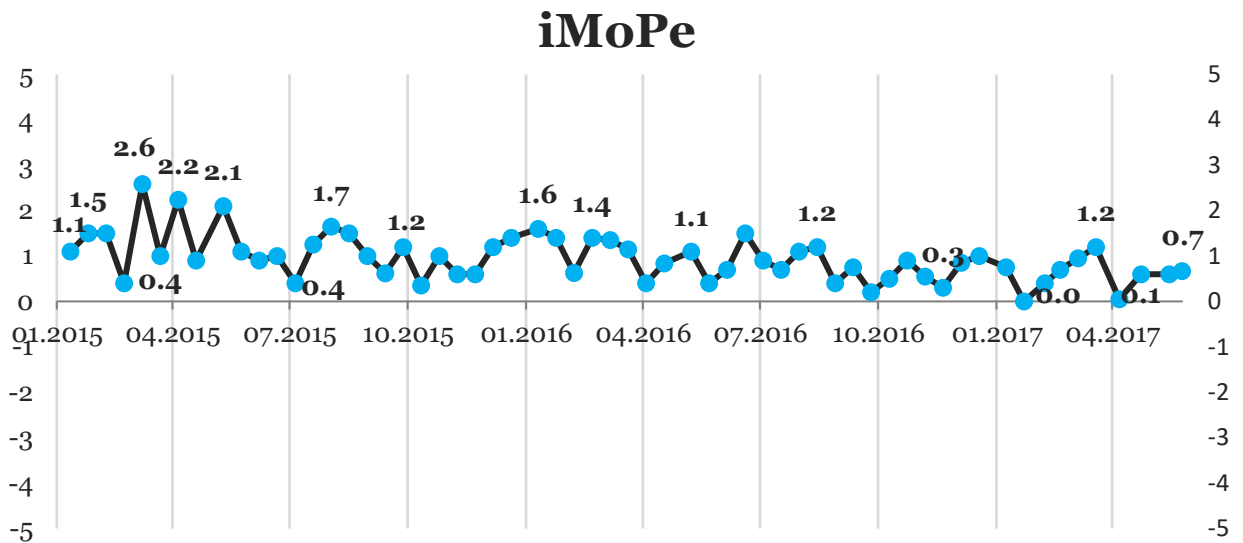

iMoRe №60. Боротьба з офшорами пішла на користь індексу реформ

Індекс моніторингу реформ (iMoRe) залишається стабільно низьким третій раунд поспіль. Його значення становило +0,7 балів з можливих -5,0 до +5,0 за період з 8 до 21 травня 2017 року (у попередньому раунді +0.6). Позитивні зрушення відбулися у сфері урядування, державних фінансах та бізнес середовищі. Прогресу у реформуванні монетарного сектору та енергетичної сфери не відбулося.

Серед головних подій цього раунду – рішення про приєднання України до глобального реєстру [бенефіціарних власників](#) та закон про поліпшення умов ведення [будівельної діяльності](#).

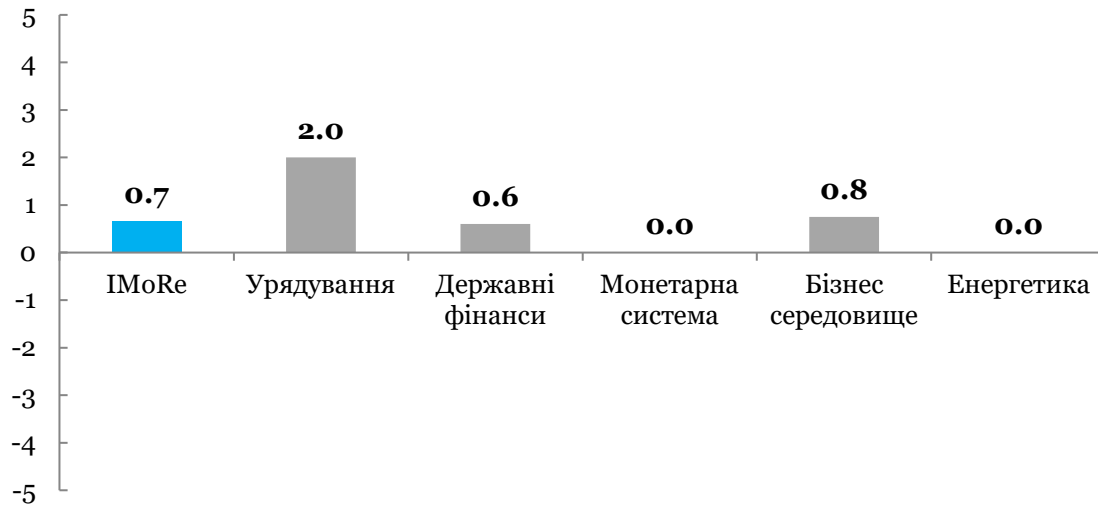
Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ*

* команда iMoRe вважає прийнятним темпом реформ рівень індексу +2 та вище

* Команда iMoRe вважає прийнятним темпом реформ рівень індексу 2 і вище

Графік 2. Значення iMoRe та його компонентів у поточному раунді оцінювання

Топ-реформи випуску

1. Рішення про приєднання України до глобального реєстру бенефіціарних власників, +2.0 бала

В жовтні 2014 року був прийнятий [закон про визначення бенефіціарних власників](#) - фактичних вигодоодержувачів компаній. Згідно з ним, українські компанії повинні подавати до Єдиного державного реєстру інформацію про осіб, які де-факто контролюють компанію. По суті, Україна стала [першою в Європі країною](#), де інформація про бенефіціарних власників є в публічному реєстрі. Зараз інформація щодо бенефіціарних власників використовується практично в кожному журналістському розслідуванні.

Глобальний реєстр бенефіціарних власників [створюється](#) за ініціативи [Transparency International](#), [Open Corporates](#), [Global Witness](#), [the ONE Campaign](#), [Web Foundation](#), [Open Contracting Partnership](#) та [the B Team](#). Мета цього проекту - створити перелік реальних власників усіх компаній в усіх країнах. В ньому буде інформація з реєстрів країн, де вже створено такі реєстри, а також можливість для компаній самім розкрити про себе інформацію.

Постановою [№339 від 18.05.2017](#) уряд прийняв рішення щодо приєднання України до цього реєстру. Дані про бенефіціарних власників будуть передаватися до Глобального реєстру з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Коментар реформатора

Україна є першою країною, яка виконала рекомендації конференції, що відбувалася в Лондоні, щодо протидії глобальній корупції. Ми перші серед країн Європи на рівні

державного реєстру бізнесу зобов'язали компанії вказувати кінцевих бенефіціарів. Ми є першою країною, що долучилася до глобального реєстру бенефіціарів, і ця норма вже імплементована в українському законодавстві. Це серйозний поступ до боротьби з глобальною корупцією, офшорними компаніями і офшорними зонами.

Павло Петренко, Міністр юстиції України

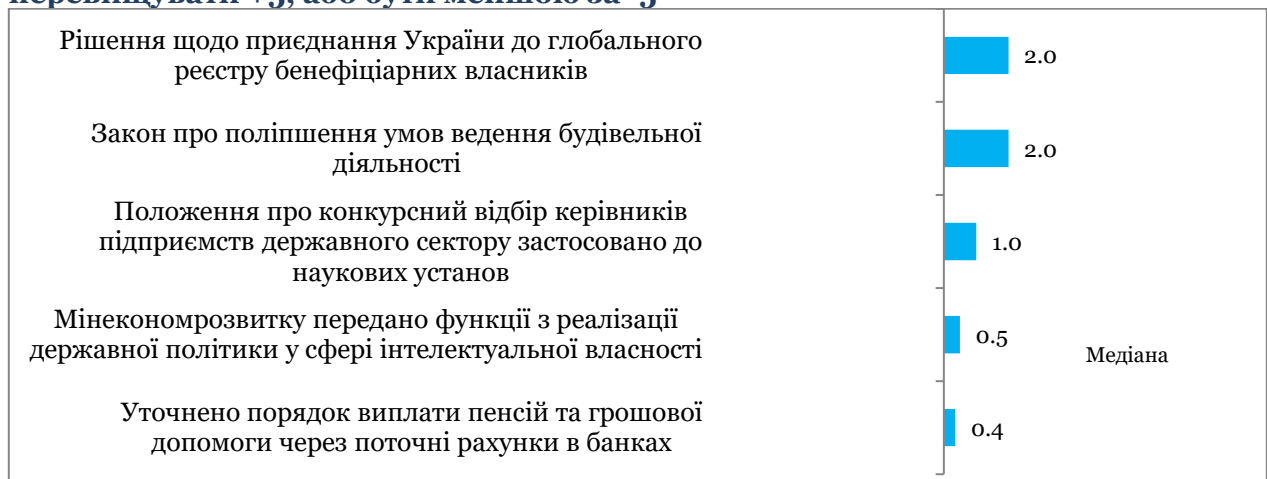
Коментар експерта

“Прийняті зміни до Постанови [щодо [надання відомостей](#) з Єдиного державного реєстру - ред.] та підписаний Меморандум [про взаєморозуміння та співробітництво між Міністерством юстиції, Державним агентством з питань електронного урядування, громадською організацією "Transparency International Україна" та консорціумом "OpenOwnership" - ред.] - це підтвердження курсу на повне та безкоштовне відкриття Україною інформації про бенефіціарних власників світовій спільноті. Крім того, Україна стала першою серед країн світу, яка погодилась інтегрувати ці дані зі свого Реєстру до Глобального реєстру бенефіціарних власників після його офіційного запуску у квітні 2017 року. Черговим викликом буде спільна розробка механізму інтеграції та її здійснення відповідно до відкритих міжнародних стандартів до кінця цього року. Дані мають бути структуровані у відкритому машинозчитуваному форматі та доступні для завантаження.

Сподіваюсь та вірю, що ми паралельно працюватиме і над покращенням якості, повноти інформації про бенефіціарних власників в нашому реєстрі. Україна має всі шанси стати піонером в глобальному партнерстві з відкриття цієї інформації, відкритий та безкоштовний доступ до якої зводить нанівець більшість корупційних ризиків.”

Олеся Архипська, Transparency International Україна

Графік 3. Події, що визначали значення індексу протягом 8-21 травня 2017 р., оцінка події є сумою її оцінок за різними напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5

2. Закон про покращення умов ведення будівельної діяльності, +2.0 бала

За даними рейтингу [Doing Business](#), Україна посідає 140 місце серед 190 країн за складовою “отримання дозволів на будівництво”, в основному через високу вартість процедур та не дуже ефективний контроль якості. Так, витрати на виконання усіх формальностей в Україні (15.2% від фактичної вартості будівництва) значно вищі ніж в країнах ОЕСР з високими доходами (1.6%). В той же час за кількістю та тривалістю процедур Україна випереджує країни ОЕСР (за даними Doing Business-2017 кількість процедур в Україні складає 10, а середнє значення в ОЕСР - 12, їх термін в Україні - 67 днів проти 152 в країнах ОЕСР).

Закон [2020-VIII](#) від 13.04.2017 повинен спростити умови будівельної діяльності. Зокрема, ще більше скоротити кількість дозвільних процедур та терміни їх проходження. Також, для покращення контролю якості у будівництві запроваджено обов'язковість фахової вищої освіти для архітекторів. За прогнозами [профільного міністерства](#), набуття чинності цього закону дасть можливість Україні істотно піднятися в рейтингу Doing Business за складовою отримання дозволів на будівництво.

Водночас, питання високої вартості дозвільних процедур у будівництві залишається невирішеним. За даними офісу BRDO, воно пов'язане із вимогами [щодо пайової участі](#) забудовника у інфраструктурі населеного пункту. Законопроект ([№3610](#)), який може [вирішити це питання](#), було одержано Верховною Радою у грудні 2015 року. Разом з тим, існує низка [застережень](#) експертів, які наголошують на ризиках розбалансування місцевих бюджетів у разі, якщо пайова участь буде відмінена.

Коментар реформатора

“Закон є важливим для будівельної галузі, адже він спрощує умови ведення будівельного бізнесу, прибирає зайві перешкоди розвитку бізнесу та усуває корупційні ризики. Закон сприяє підвищенню України в рейтингу «Doing Business».

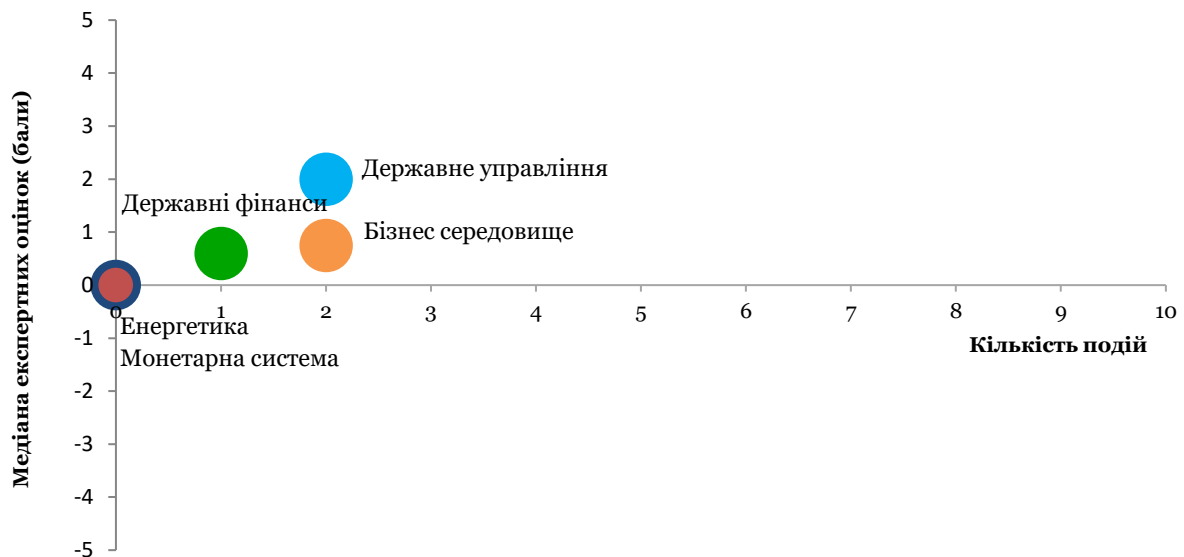
Ми скасували зайву процедуру отримання будівельниками технічних умов від ДСНС [Державної служби України з надзвичайних ситуацій - ред.] з пожежної безпеки на будівництво. Відтепер ці вимоги будуть отримуватися разом з архітектурно-будівельними вимогами. А це, в першу чергу, зменшує додаткові походи будівельників до чиновників та усуває корупційну складову.

Законом виключено можливості проходження професійної атестації громадянами, які не здобули вищої освіти за відповідним професійним напрямом. Вказані зміни дадуть можливість підвищити професійний рівень виконавців робіт у будівництві, що у свою чергу підвищить якість виконуваних такими виконавцями робіт.

Також визначаються умови для вдосконалення збору даних державної статистичної звітності щодо прийнятих в експлуатацію закінчених об'єктів будівництва.

Геннадій Зубко, Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ

Графік 4. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій протягом 8-21 травня 2017 р.

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками протягом 8-21 травня 2017

Державне управління	+2.0
Положення про конкурсний відбір керівників підприємств державного сектору застосовано до наукових установ	+1.0
Рішення щодо приєднання України до глобального реєстру бенефіціарних власників.	+2.0
Державні фінанси	+0.6
Уточнено порядок виплати пенсій та грошової допомоги через поточні рахунки в банках	+0.4
Монетарна система	0.0
Бізнес середовище	+0.8
Закон, щодо поліпшення умов ведення будівельної діяльності	+2.0
Мінекономрозвитку передано функції з реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності	+0.5
Енергетика	0.0

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (iMoRe) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imorevox.org.